

بخش تحقیقات و مرکز فرانس هاری WHO انستیتو پاستور ایران

بیماری هاری

انتقال ویروس هاری از طریق بزاق، به دنبال جراحت حاصله به وسیله حیوان مبتلا به هاری می باشد.

بخش تحقیقات و مرکز فرانس هاری WHO و روابط عمومی و امور بین الملل انستیتو پاستور ایران

تلفن: ۶۶۴۰۳۴۶۶ فاکس: ۶۶۴۰۷۷۷
E-mail: fayaz@pasteur.ac.ir

وضعیت بیماری هاری در ایران

بیماری هاری در کشور ایران، در همه استان ها در میان گاوچرانان بخصوص سگ ها و گربه ها شایع می باشد. متجاوز از ۸۵ درصد از موارد گازگرفتگی در ایران ناشی از گزش سگ ها می باشد علاوه بر سگ ها در مناطق کوهستانی غرب، بیشترین گزها و در شمال کشور شغال و روباه ناقلین بیماری هاری به انسان می باشند.

توصیه های بهداشتی در کنترل بیماری هاری

- ۱- افزایش آگاهی عموم مردم از چگونگی بیماری هاری.
- ۲- کاهش موارد برخورد و تماس در میان سگ ها و محدود نمودن رفت و آمد آزاد آن ها در خارج از خانه ها و دهکده ها.
- ۳- واکسیناسیون سگ ها و گربه های صاحب دار.
- ۴- معذوم کردن سگ ها و گربه های ولگرد.
- ۵- معذوم نمودن حیواناتی که علائم بیماری هاری را نشان می دهند.
- ۶- نظارت و تشخیص قطعی بیماری هاری در حیوانات مشکوک و دایر نمودن مراکز جهت کنترل بیماری هاری در سطح کشور.
- ۷- جمع آوری و دفع بهداشتی زباله.
- ۸- جلوگیری از ذبح دام ها به صورت غیر مجاز.

جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری کشنده هاری، مجروحان را زودتر پس از بستن زخم محل جراحت با آب و صابون، بلافاصله به نزدیک ترین مرکز درمان ضد هاری در محل سکونت خود مراجعه نمایند.

در حال حاضر جهت سهولت دسترسی مجروحین هارگزیده به مراکز درمان ضد هاری، به غیر از انستیتو پاستور ایران در تمام شهرهای بزرگ و کوچک کشور و همچنین مناطق مختلف شهر تهران این مراکز آماده راهنمایی مجروحین هارگزیده در سراسر کشور می باشند.

شماره تلفن های مراکز درمان و پیشگیری بیماری هاری در ایران	انستیتو پاستور ایران
(داخلی) ۲۰-۲۳۶۷-۲۰	۶۶۹۵۳۳۱۱
	۶۶۲۰۳۴۹۶
	۸۸۵۱۱۳۶۱
	۲ ۸۸۵۱۴۰۹۴
	۲۲۴۳۵۰۰۰-۲۲۴۱۷۳۲۲
	۷۷۴۳۰۰۴۸ ۶۷ ۷۷۴۳۵۴۵
	۶۶۶۸۸۲۸۴

بخش تحقیقات و مرکز فرانس هاری انستیتو پاستور ایران، تنها مرکز فرانس بیماری هاری در منطقه خاورمیانه می باشد. در این مرکز تشخیص بیماری هاری، کنترل کیفی واکسن ها و سرم های ضد هاری تهیه شده جهت درمان هارگزیدگان، بررسی اپیدمیولوژی بیماری هاری به همراه کلیه آزمایش های علمی و تحقیقاتی انجام می پذیرد. همچنین آموزش های لازم جهت مسئولین درمان ضد هاری مستقر در کلیه مراکز بهداشتی و دانشجویمان رشته های بهداشتی، پزشکی و دامپزشکی در ارتباط با بیماری هاری از مسئولیت های این مرکز می باشد.

WWW.

- اقدامات اولیه**
- بلافاصله پس از حادثه محل گازگرفتگی به وسیله آب تمیز و صابونی به مدت حداقل ۱۵ دقیقه عمیقاً شستشو داده شود.
 - سپس محل گازگرفتگی با الکل ۷۰ تا ۷۵ درصد و یا مطول بتادین ضدعفونی شود.
 - فرد مجروح پس از انجام اقدامات اولیه فوق باید فوراً جهت درمان اختصاصی ضد هاری به یکی از مراکز درمان ضد هاری در نزدیکترین مرکز بهداشت محل سکونت خود مراجعه نماید تا اقدامات زیر به عمل آید:
 - تزریق واکسن ضد هاری در ۵ نوبت روزهای صفر، ۳، ۷، ۱۴، ۲۸ و ۳۵.
 - تزریق سرم ضد هاری بر اساس پروتکل WHO.
 - جراحات ناشی از گازگرفتگی نباید بخیه شود.
 - تزریق واکسن و سرم ضد کزاز در صورت نیاز.
 - تجویز آنتی بیوتیک مناسب در صورت نیاز.

نقش انستیتو پاستور ایران در کنترل بیماری

اولین مرکز درمان ضد هاری در سال ۱۳۰۲ شمسی در انستیتو پاستور ایران افتتاح گردید. در سال ۱۳۳۲ شمسی پس از گزارش محققین انستیتو پاستور مبنی بر موثر نبودن درمان ضد هاری مرسوم در آن زمان و به دنبال تحقیقات مستمر انستیتو پاستور روش سروواکسیناسیون در مجروحین هارگزیده به عنوان تابع ترین نحوه درمان ضد هاری انتخاب شد و توسط سازمان جهانی بهداشت مورد تأیید قرار گرفت.

از پاستور (ص) و اماتان معصوم (ع) نقل است: سگ که نفس است و هرگاه زخمی از سگ به لباس شما برخورد کرد، حتماً آن را بشویید.

Pasteur.

ممکن است محل جراحت اولیه در حیوان بطور ناگهانی و شدید خارش پیدا کند. چشم ها برافروخته و مردمک آن گشاد می شود. بزاق افزایش می یابد. حیوان در نتیجه تحریکات عصبی، در کوچ و بازار به تکاپو افتاده و هر چه را سر راه می بیند گاز می گیرد. صدای پارس کردن حیوان تغییر یافته و غیر عادی و خشن می شود (زوزه هاری). در فرم فلجی بیماری در سگ، علائم پیشرفته فلجی مشاهده می گردد.

نحوه پیشگیری

- جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری هاری به نکات زیر باید توجه نمود:
- ۱- از تماس با حیوان هارز مطمئن به هاری و یا حیواناتی که در اثر بیماری هاری مرده است بایستی اجتناب ورزید.
 - ۲- در حیوانات اهلی اغلب مشکلاتی در عمل بلع ظاهر می شود در چنین مواردی نباید معاینه دهان و حلق آن ها را بدون دستکش انجام داد.
 - ۳- در مواردی که به علل شغلی خطر آلودگی وجود دارد مانند دامپزشکان همواره باید اقدام به پیشگیری قبل از آلودگی نمود.
 - ۴- از بین بردن سگ ها و گربه های ولگرد.
 - ۵- واکسیناسیون ضد هاری سگ ها و گربه های صاحب دار.
 - ۶- آگاهی دادن به مردم در مورد بیماری هاری.

نحوه درمان ضد هاری

پیشگیری پس از آلودگی (Post-exposure prophylaxis)
بیماری هاری غیرقابل درمان است به این معنی که پس از بروز علائم بیماری در انسان یا حیوان، مرگ حتمی است. منظور از درمان ضد هاری این است که بلافاصله پس از آلودگی به ویروس هاری، در شروع دوره نهفتگی بیماری، ایمنی کافی ایجاد شود تا سیستم دفاعی بدن قادر به جلوگیری از بروز بیماری گردد.

ac.ir

تعریف بیماری

بیماری هاری یک بیماری عفونی ویروسی کشنده، قابل انتقال بین حیوان و انسان (Zoonoses) می باشد.

نحوه انتقال بیماری

حیوانات خونگرم بخصوص سگ، گربه، گرگ، روباه و شغال می توانند ناقل بیماری هاری به انسان باشند. اصلی ترین راه سرایت بیماری هاری، انتقال ویروس موجود در بزاق حیوان هارز از طریق گازگرفتگی می باشد. همچنین از راه های دیگری مانند کشیده شدن پنجه آغشته به بزاق حاوی ویروس هاری ابه ویژه در گربه و گربه سانان، آلوده شدن مخاطات به ویروس هاری و پیوند اعضا نیز بیماری منتقل می شود.

علائم بیماری

• علائم بیماری در انسان: این بیماری به دو شکل هاری خشمگین و هاری فلجی در انسان ظاهر می گردد. از زمان ورود ویروس در جراحات تا رسیدن به مغز که دوره نهفتگی بیماری می باشد، شخص سالم به نظر می رسد. علائم بیماری معمولاً یک تا سه ماه پس از آلودگی ظاهر می گردد، که با ظهور بی اشتها، بی حالی، لرز، تب و خستگی شروع و به دنبال آن علائم اختصاصی بیماری که مهمترین آن تحریک پذیری شدید، عدم آرامش، نگرانی، بی قراری، ترس از آب، ترس از نوره، ترس از هوا، احساس سوزش و خارش، درد و مور مور شدن در محل جراحت اولیه، ناتوانی در بلع و کف آلود بودن دهان و تشنج ظاهر می گردد. متعاقب علائم عصبی، بیمار دچار انقباض می گردد و بیمار هار معمولاً در هفته اول ظهور علائم می میرد در فرم فلجی بیماری، ضعف، سستی همراه با فلجی و سپس مرگ ظاهر می گردد.

• علائم بیماری در سگ: انتقال بیماری هاری به انسان غالباً توسط سگ انجام می شود. این بیماری در سگ نیز ممکن است به دو شکل خشمگین و فلجی ظاهر گردد. در شکل هاری خشمگین حیوان خشمناک و با برعکس در گوشه ای به حالت انزوا قرار می گیرد. رفتار غیر عادی در حیوان مشاهده و اشتها ی کاذب در حیوان پدیدار می گردد. چوب و اشیاء غیر قابل هضم را می بلعد.